

Nezávislá platforma SOCIOFÓRUM, o.z.

□

Pripomienky k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Nižšie uvedené pripomienky uplatňujeme všetky ako **zásadné**.

□

K článku I.

Za bod 4 sa vkladá nový bod 5, ktorý znie:

K § 7:

V § 7 za ods. 2 sa navrhuje doplniť nový odsek. 3, ktorý znie:

„(3) Komunikáciou na účely tohto zákona je jazyk, zobrazenie textu, Braillovo písmo, taktilná komunikácia, zväčšené písmo, prístupné multimédiá, ako aj písané, zvukové, jazykovo jednoduché, predčítavané, augmentatívne a ďalšie alternatívne spôsoby, prostriedky a formáty komunikácie vrátane prístupných informačných a komunikačných technológií“.

Odôvodnenie:

Ide o zosúladenie zákona s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý takto definuje komunikáciu v kontexte ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím.

□

K bodu 5

V predvetí § 11 ods. 7 sa vypúšťajú slová „môže“ a „aj“ a slovo „vychádzať“ sa nahrádza slovom „vychádza“.

V § 11 ods.7 písm. a) sa slovo „šest“ nahrádza slovom „dvanásť“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme, aby posudkový lekár povinne vychádzal z predchádzajúceho lekárskeho nálezu, pokiaľ od jeho vystavenia neubehlo viac ako 12 mesiacov a osoba s ŤZP pri žiadosti o poskytnutie kompenzácie nepredloží z vlastnej iniciatívy nový lekársky nález alebo v žiadosti o poskytnutie kompenzácie neuvedie žiadnu informáciu o zmene svojho zdravotného stavu. Navrhujeme preto zachovať súčasný právny stav uvedený v § 11 ods. 7, kde sa uvádza „Posudkový lekár vychádza z lekárskeho nálezu, ...“, čo sa v praxi osvedčilo.

Oproti súčasnému právnemu stavu navrhujeme predĺžiť lehotu, v ktorej je posudkový lekár povinný vychádzať z predchádzajúceho lekárskeho nálezu, zo 6 na 12 mesiacov. Vzhľadom na dĺžku konania o poskytnutie kompenzácie, obvykle 3 mesiace od podania žiadosti, považujeme lehotu 6 mesiacov za zbytočne krátku, pretože s ohľadom na dĺžku konania a skutočnosť, že sa vždy vypracováva nový komplexný posudok a sociálny pracovník preberie so žiadateľom i ďalšie formy kompenzácie, ktoré u neho prichádzajú do úvahy, len zriedkavo dochádza k prípadom, aby si osoba s ŤZP podávala v priebehu 6 mesiacov postupne viac žiadostí o poskytnutie kompenzácie. Dovoľíme si tiež poukázať na skutočnosť, že u pomerne veľkej skupiny osôb s ŤZP je ich stav „trvalý, nemenný a neliečiteľný“, čo by mohli posudkoví lekári rešpektovať a nevyžadovať vypracovanie a predloženie nových lekárskeho nálezu.

K bodu 12

K § 14 nový odsek 10

V § 14 nový odsek 10 sa za slovami „využíva ho“ vypúšťajú slová „na aktivity“ a za slovami „§ 38 ods. 9 písm. a)“ sa vypúšťajú slová „alebo je zaradená do programu alebo sa jej poskytuje liečba podľa § 38 ods.9“ a za slová „§ 38 ods. 9 písm. a)“ doplniť „a písm. b)“.

Odôvodnenie:

Vyššie uvedené slová navrhujeme vypustiť, nakoľko ich považujeme za nadbytočné, keďže sú už obsiahnuté v ustanovení § 38 ods. 9 písm. a) a b).

K bodu 14

K § 15 ods. 7

Celý bod 14 žiadame vypustiť.

Odôvodnenie:

Zásadne nesúhlasíme s tým, aby komplexný posudok stratil platnosť len na základe vydania nového lekárskeho posudku.

V procese posudzovania a vyhotovovania komplexného posudku je lekárske posúdenie miery funkčnej poruchy len časťou posudkového procesu, pričom rovnako dôležitou súčasťou je aj sociálna posudková činnosť a navrhovanie vhodných druhov kompenzácií sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia v jednotlivých oblastiach. Vydanie nového lekárskeho posudku pritom nemusí znamenať takú zmenu miery funkčnej poruchy, ktorá by mala vplyv na sociálne dôsledky zdravotného postihnutia a predtým navrhnuté kompenzácie v jednotlivých oblastiach. Stanovovanie miery funkčnej poruchy je dôležité pre určenie toho, či je možné občana považovať za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Sociálne dôsledky zdravotného postihnutia pritom môžu byť výraznejšie u fyzickej osoby s nižšou mierou funkčnej poruchy, ako u osoby s vyššou mierou funkčnej poruchy, nakoľko sa odvíjajú od ďalšieho procesu individuálneho posudzovania jeho individuálnych predpokladov, rodinného prostredia, prostredia v ktorom žije a sa pohybuje a od jeho aktivít. Takýto postup nekorešponduje ani s ustanovením § 15 ods. 6. Nakoľko na vydávanie posudku sa vzťahuje správny poriadok, navrhovaný postup by bol v rozpore s jeho ustanoveniami, vniesol by do situácie fyzickej osoby právnu neistotu a vyvolal by neopodstatnenú potrebu vykonania nového komplexného posudzovania s vydávaním komplexného posudku.

Za bod 20 sa vkladá nový bod 21, ktorý znie:

V § 18 ods. 19 písm. d) sa slová „osobné motorové vozidlo, ktorého je držiteľom alebo vlastníkom a fyzická osoba ho využíva na individuálnu prepravu z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nahrádzajú slovami „jedno osobné motorové vozidlo, ktoré využíva na vlastnú osobnú prepravu a prepravu svojej rodiny.“

Odôvodnenie:

Osobné motorové vozidlo je dôležitým prostriedkom zabezpečenia primeranej kvality života osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a jej rodiny, aj keď nie je odkázaná na individuálnu prepravu. Ide napríklad o prepravu na návštevy podujatí a úradov vrátane prípadného sprievodcu, nákupy, prepravu s batožinou, dopravu detí do školy a materskej školy, návštevy lekára, dovolenka, kultúrne, spoločenské a športové podujatia atď. Odpredaj auta z dôvodu jeho zohľadnenia v rámci majetku by viedol k zásadnému zníženiu kvality života osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a jej rodiny, ktoré by nebolo kompenzované príspevkami podľa platného zákona.

Za bod 20 sa vkladá nový bod 22, ktorý znie:

V § 20 odsek 2 sa za prvú vetu vkladá druhá veta, ktorá znie:

„Poskytovanie osobnej asistencie nie je možné podmieňovať druhom zdravotného postihnutia,

stupňom zdravotného postihnutia alebo závažnosťou zdravotného postihnutia alebo nepriaznivého zdravotného stavu.“ Ide o pripomienku zásadnú.

Odôvodnenie:

Pri rozhodovaní o tomto peňažnom príspevku sa pomerne často stáva, že peňažný príspevok na osobnú asistenciu nie je poskytnutý s poukazom na druh ťažkého zdravotného postihnutia alebo dokonca je odňatý práve pre zhoršenie zdravotného postihnutia účastníka/čky konania. Cieľom doplnenia účelu osobnej asistencie v ustanovení § 20 odsek 2 je zabrániť a eliminovať opakovanú, dlhodobú a pre dotknuté osoby nežiadúcu prax ÚPSVR pri rozhodovaní o peňažnom príspevku na osobnú asistenciu. Takýto prístup je v rozpore s OSN Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý ratifikovala aj Slovenská republika a preto je pre nás neprijateľný. Z dôvodu neakceptovania práv upravených týmto dokumentom ako aj skutočnosti, že ÚPSVR často nerešpektujú požiadavky a záväzky obsiahnuté v Dohovore, vrátane povinnosti zdržať sa akéhokoľvek konania alebo praktík, ktoré sú v rozpore s týmto dohovorom a konať v súlade s ním, žiadame, aby bol explicitne pri osobnej asistencii upravený takýto tzv. zákaz diskriminácie na základe druhu a závažnosti zdravotného postihnutia. Poskytnutia osobnej asistencie sa tieto osoby nedokážu mnohokrát dovolať ani v odvolacom konaní. Preto považujeme za potrebné explicitne to upraviť priamo v zákone.

□

K bodu 23

K § 22 ods.5

Celý bod 23 sa vypúšťa

Odôvodnenie:

Navrhujeme zrušiť vymedzenie niektorých činností, ktoré sú upravené v prílohe č. 4, ktoré môžu vykonávať blízke, zákonom vymedzené osoby.

Osoba, ktorá patrí do okruhu rodinných príslušníkov nahrádza rôzne situácie, kedy ostatní osobní asistenti nemôžu asistovať (napr. ochorenie, omeškanie, dovolenka, odcestovanie, náhly výpadok asistenta, obdobie hľadania asistenta, asistovanie počas návštevy lekára, kedy sú potrebné intímne vyšetrenia, alebo sa hovorí o dôverných informáciách a pod.) a napriek vymedzeniu činností ktorým ich zákon obmedzuje, ich v praxi musí vykonávať. Ak by sa činnosti nevymedzovali, uľahčilo by to užívateľom osobnej asistencie vyriešiť rôzne krízové situácie, kedy ostatní asistenti z objektívnych dôvodov nemôžu asistovať. Navrhujeme ponechať na rozhodnutí užívateľa, či s rodinným príslušníkom uzatvorí zmluvu o výkone osobnej asistencie.

Za bod 22 navrhujeme doplniť nový bod 23, ktorý znie:

„V § 22 sa ods. 9 vypúšťa“.

Odôvodnenie:

Navrhujeme, aby sa pri poskytovaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu neskúmal príjem osoby s ŤZP a príjem spoločne s ňou posudzovaných osôb a príspevok sa poskytoval v ročnej priznanej sume bez ohľadu na výšku príjmu osoby s ŤZP.

Podľa poskytnutej informácie Ústredia práce, soc. Vecí a rodiny SR zo dňa 22. Februára 2018 zanikol k 1. Júlu 2017 nárok na poskytovanie PP na osobnú asistenciu z dôvodu prekročenia zákonom stanovenej hranice príjmu 17 osobám s ŤZP, pričom u ďalších 58 osobách s ŤZP nie je v štatistike uvedený dôvod zániku nároku na výplatu PP na osobnú asistenciu, spolu 75 osobám, čo z celkového počtu poberateľov PP na osobnú asistenciu k 1. Júlu 2017 9 775 osôb s ŤZP predstavuje 0,77 %. Ústredie práce, soc. Vecí a rodiny SR odmietlo poskytnúť informáciu o počte osôb s ŤZP, ktorým bol od 1. Júla 2017 krátený PP na osobnú asistenciu z dôvodu prekročenia hranice príjmu vo výške 4-násobku sumy životného minima, s odôvodnením, že takúto informáciu nemá Ústredie práce k dispozícii, i keď podľa nášho názoru zistenie tohto údaju nie je spojené s neprekonateľnými prekážkami – postačuje zozbierať údaje z jednotlivých úradov práce, pričom si dovoľíme odhadnúť, že na jedného dávkového pracovníka pripadá priemerne 30 osôb s ŤZP poberajúcich PP na osobnú asistenciu, takže zistenie počtu osôb s ŤZP, ktorým je príspevok od 1. Júla 2017 krátený, u pracovníčky nemôže trvať dlhšie ako 30 minút (zo štatistiky Ústredia práce vyplýva, že len v 20 okresoch je väčší počet poberateľov tohto príspevku ako 150). Z počtu osôb s ŤZP, ktorým bola pozastavená výplata peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva (čísla budú uvedené v nasledujúcej pripomienke) si dovoľujeme laicky odhadnúť, že PP na osobnú asistenciu je krátené cca 5 % (500 osôb s ŤZP) poberateľom tohto príspevku.

Krátenie, resp. zastavenie výplaty príspevku na osobnú asistenciu z dôvodu prekročenia zákonom stanovenej hranice výšky príjmu považujú osoby s ŤZP, ktoré sú na osobnú asistenciu odkázané za nespravodlivé, nakoľko si musia pomoc osobného asistenta hradiť z vlastného príjmu a sú tak trestané za to, že majú aktívny záujem riešiť napriek svojmu postihnutiu svoju sociálnu situáciu.

Zastávame názor, že úspory finančných prostriedkov dosahované krátením, resp. zastavením výplaty príspevku na osobnú asistenciu a zastavením výplaty príspevkov kompenzujúcich zvýšené výdavky sú neprimerané k nákladom, ktoré Ústredie práce vynakladá každoročne na preverovanie výšky príjmu minimálne 155 tisíc osôb s ŤZP, čo možno považovať za neefektívny výkon štátnej správy.

K bodu 24

V § 22 ods. 10 navrhujeme slová „,102,00 % sumy hodinovej minimálnej mzdy „ nahradit' slovami „140 % sumy hodinovej minimálnej mzdy“.

Odôvodnenie:

Na hodinovú minimálnu mzdu v základnej výške majú nárok zamestnanci vykonávajúci práce I. stupňa náročnosti, t .j. základné manipulačné alebo prípravné práce podľa pokynov nadriadeného. Práca osobného asistenta je však minimálne na úrovni III. stupňa náročnosti, keďže ide o prácu so zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť inej osoby, ktorá si súčasne vyžaduje zvýšenú fyzickú námahu. Minimálna hodinová mzda zamestnanca vykonávajúceho práce III. stupňa náročnosti je 1,4 násobkom základnej hodinovej mzdy. Z uvedených dôvodov navrhované zvýšenie hodinovej sadzby lepšie zodpovedá mimoriadnej fyzickej a psychickej náročnosti práce osobného asistenta.

K bodu 26

K § 23 ods. 3

V § 23 ods. 3 sa vypúšťajú slová „vyjadrený v hodinách za kalendárny mesiac“.

Odôvodnenie:

Nevidíme opodstatnenie na stanovenie ďalších povinností pre osobných asistentov, v porovnaní s povinnosťami, ktoré majú zamestnanci v pracovno-právnom vzťahu. Na asistentov sa nevzťahuje Zákonník práce, nemajú nárok na náhrady príjmu, (napr. počas choroby- svojej a rodinných príslušníkov, za dovolenku, prekážky v práci) a aj Zákonník práce umožňuje v opodstatnených situáciách poskytovanie neplateného voľna, pobyty na stážach, študijné voľno a toleruje aj niekoľkomesačnú neprítomnosť na pracovisku. Zmluvu o výkone osobnej asistencie uzatvára fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím s osobným asistentom na tie činnosti, pri ktorých je podľa posudku odkázaná na poskytovanie pomoci. Ide pri tom o činnosti, ktoré sa nemusia opakovať v pravidelných mesačných intervaloch, ale sú vykonávané napr. raz do roka, niekoľko krát do roka, raz za štvrtrok a pod. Sú to činnosti, ako napr. pomoc na dovolenke, pomoc počas choroby, veľké upratovanie a pod.. Táto skutočnosť, ako aj to, že osoba so zdravotným postihnutím môže mať zmluvu s viacerými asistentmi, ktorí nemusia vykonávať všetky činnosti, neumožňuje v zmluve dohodnúť mesačný minimálny rozsah vykonaných činností. Zanedbateľná nie je ani skutočnosť, že aj osoba so zdravotným postihnutím môže každý mesiac vykonávať iné aktivity, ktoré môžu závisieť od pracovných, športových, rodinných, spoločenských a záujmových aktivít a potrieb, od počasia, aktuálneho zdravotného stavu, a potrebu asistencie si dohaduje často na týždeň dopredu, resp. aktuálne podľa vzniknutej situácie a možností osobných asistentov. Nie je v ľudských možnostiach predpokladať vznik všetkých situácií a do detailov si naplánovať každú chvíľu svojho života. Súčasne je potrebné brať do úvahy aj skutočnosť, že veľká väčšina asistentov popri vykonávaní osobnej asistencie má aj iné povolanie v rámci ktorého môže napr. odcestovať, byť na stáži, mať neodkladné povinnosti, alebo študuje a má skúšobné obdobie a vykonávanie asistencie teda nie je vnímané ako výkon zamestnania. Aj preto je potrebné jednotlivé činnosti a rozsah

ich vykonávania, na základe ktorých sa stanovuje počet hodín osobnej asistencie, chápať len ako orientačné, pričom osoba so zdravotným postihnutím sa riadi svojimi aktuálnymi potrebami, a až vtedy, keď celkový počet hodín osobnej asistencie nepostačuje na pokrytie týchto potrieb, žiada o navýšenie počtu hodín osobnej asistencie. Trvanie na takejto podmienke povedie k zníženiu záujmu o vykonávanie osobnej asistencie, ešte viac sťaží hľadanie záujemcov o túto, aj tak málo lukratívnu a slabo ohodnotenú, prácu a tým skomplikuje aj situáciu ľudí odkázaných na poskytovanie pomoci. Je na osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, aby zvážila, či je schopná zorganizovať si poskytnutie potrebnej pomoci tak, aby uzavrela zmluvu aj s takýmito osobami. (vzhľadom k nízkemu záujmu o túto prácu však často nemá na výber). Z uvedeného dôvodu nepovažujeme za vhodné a reálne možné, aby osoba so zdravotným postihnutím požadovala od nádejných asistentov záväzok mesačne odpracovať minimálny počet hodín osobnej asistencie a žiadame o vypustenie uvedeného textu.

Za bod 26 sa vkladá nový bod 27, ktorý znie:

„V § 23 ods. 3 sa vypúšťa písm. b)“.

Odôvodnenie:

Navrhuje sa z náležitostí zmluvy o výkone osobnej asistencie vypustiť miesto výkonu osobnej asistencie. Osobný asistent vykonáva svoju činnosť všade tam, kde potrebuje pomoc užívateľ osobnej asistencie. Činnosť osobnej asistencie nemôže byť viazaná na určité miesto, nakoľko sa nevykonáva len v mieste pobytu užívateľa, napr. v jeho byte, rodinnom dome, ale aj mimo

neho, preto nie je dôvod uvádzať v zmluve tento údaj.

K bodu 27

V § 23 ods.4 písm. a) sa vypúšťa bod 1

V § 23 ods.4 písm. a) sa v bode 2 vypúšťajú slová „ak bola uzatvorená po podaní žiadosti o peňažný príspevok na osobnú asistenciu.“

Odôvodnenie:

V čase, keď ešte osoba so zdravotným postihnutím nemusí mať posudok, v ktorom je uvedený rozsah hodín osobnej asistencie a druhy vykonávaných činností a rozhodnutie o poskytovaní príspevku na osobnú asistenciu, nedokáže táto osoba naplniť ustanovenie § 23 ods. 3 písm. a) a dohodnúť si s osobným asistentom výkon činností, ani ich rozsah tak, aby tieto boli v súlade s posudkom a rozhodnutím. Okrem toho sa osoba so zdravotným postihnutím núti do prijatia záväzku, ktorého naplnenie nemusí byť v jej možnostiach a to je vyplatenie odmeny za výkon osobnej asistencie. Vzhľadom na skúsenosti z praxe, ktoré potvrdzujú nie práve najkratšiu dobu rozhodovania o tomto peňažnom príspevku, ako aj na možnosť podať odvolanie proti vydanému rozhodnutiu alebo dokonca, ak dochádza k zamietnutiu tohto príspevku, dochádza k predĺženiu obdobia (aj niekoľko mesiacov), keď občan s ŤZP je bez peňažného príspevku na osobnú asistenciu. V dôsledku toho môže dôjsť k mnohým komplikáciám a nepríjemnej situácii, či už

pre osobu so zdravotným postihnutím alebo osobného asistenta. Osoby so zdravotným postihnutím by sa tak mohli ocitnúť v situácii neseriózných a nedôveryhodných osôb vo vzťahu k osobným asistentom. Preto žiadame, aby boli uvedené slová vypustené.

K bodu 31

„V § 23 sa vypúšťa ods. 8“.

Odôvodnenie:

Považujeme za neprijateľné, aby týmto zákonom boli vykonávané zásahy do zmluvných vzťahov nezúčastnenej osoby, navyše upravenými iným právnym predpisom. Ide aj o zásah do slobody rozhodovania a autonómie zmluvných vzťahov, ktoré sa majú uplatňovať pri uzatváraní tzv. občiansko-právnych alebo voľných zmlúv. Zmluva môže zaniknúť spôsobom, na ktorom sa zmluvné strany dohodnú, alebo ak odporuje právnym predpisom, alebo obchádza právny predpis, resp. z iných zákonom stanovených dôvodov. Peňažný príspevok na osobnú asistenciu nie je poskytovaný na základe tejto zmluvy. Zmluva je len jedným z podkladov, ktorú predkladá osoba so TZP na účely vyplatenia odmeny zmluvnému osobnému asistentovi a to vo výške podľa odpracovaných a vykázaných hodín osobnej asistencie. Ak nebola v období 6 mesiacov naplnená zmluva o výkone osobnej asistencie, nemohol byť bol osobe so zdravotným postihnutím vyplatený ani peňažný príspevok.

K bodu 37

„V § 34 ods.12 v prvej vete za slovami „sedem rokov“ sa vypúšťajú slová „a osobné motorové vozidlo, na ktoré sa poskytol predchádzajúci peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla, neplní účel“.

„V § 34 ods.12 sa vypúšťa druhá veta“.

Odôvodnenie:

Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu dopravu a ktorá zodpovedne pristupuje k životu tým, že snaží sa o predchádzanie vzniku ťažkých, nepríjemných a ťažko riešiteľných situácií, si nemôže dovoliť svoju životnú situáciu skomplikovať tým, že počká kým jej motorové vozidlo prestane plniť svoj účel. Týmto vozidlom si zabezpečuje všetky nevyhnutné potreby, dochádzku do práce, plnenie rodinných a iných povinností, motorové vozidlo je jej nohami. V okamžiku nepoužiteľnosti motorového vozidla už totiž nie je v jej možnostiach, resp. je nesmierne komplikované, aj zabezpečenie kúpy nového motorového vozidla. Takáto podmienka navyše povedie k podpore korupcie, ku ktorej sa bude nútená uchýliť každá zodpovedne zmýšľajúca osoba odkázaná na individuálnu dopravu osobným motorovým vozidlom. Zákon navyše nerieši, kto bude mať oprávnenie a zodpovednosť za vydávanie takýchto potvrdení.

Najťažšie postihnutí občania, ktorí používajú ako pomôcku invalidný vozík, si obvykle nekupujú motorové vozidlo podľa toho ktoré sa im páči, dokonca si nemôžu vyberať ani podľa ceny, ale

určujúcim kritériom pri výbere je to, či dokážu z vozíka presadnúť do vozidla, či do neho dokážu naložiť aj vozík a či takéto vozidlo je vyrábané s automatickou prevodovkou, ktorá je v súčasnej hustej a komplikovanej premávke takmer nevyhnutnosťou a otázkou zachovania života a zdravia nielen svojho, ale aj ostatných účastníkov cestnej premávky. Dnes už nie je možné prísť do predajne a odísť s novým motorovým vozidlom. Vozidlá sa objednávajú a tento proces trvá aj niekoľko mesiacov. Rovnako je to s úpravou motorového vozidla na ručné ovládanie, resp. iným druhom úpravy motorového vozidla v závislosti od potrieb osoby so zdravotným postihnutím. V praxi to znamená, že tento proces môže trvať až do pol roka. V okamžiku, keď sa stane motorové vozidlo takejto osoby nefunkčným je ohrozené nielen jej zamestnanie, ale aj uspokojovanie jej bežných životných potrieb, napĺňanie jej životných rolí, seba uplatnenia, vzdelávania, postavenia, integrácie a pod.

Problémy pre takúto osobu prináša už občasné vypovedanie motorového vozidla v prípade jeho poruchy – vystúpenie z auta v plnej premávke je takmer život ohrozujúce, nehovoriac o povinnosti umiestnenia výstražného trojuholníka, čakanie na privolanú pomoc, nemožnosť prepravy v prípade nutnosti odtiahnutia motorového vozidla, nemožnosť použitia náhradného vozidla, ktoré bežne občanom servisy ponúkajú v prípade poruchy, čakacia doba na opravu, ktorá v súčasnosti často prekračuje jeden týždeň, nakoľko servisy nedisponujú zásobou náhradných dielov a množstvom iných komplikácií, ktorých vymenovanie by zabralo ešte veľa priestoru a času, a o ktorých zrejme predkladateľ takéhoto návrhu nemá ani potuchy.

Zanedbateľným nie je ani fakt, že v súčasnosti poskytovaný peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla už niekoľko rokov nezodpovedá cenám motorových vozidiel a aj keď sa poskytuje v najvyššej výške a pri najnižšom možnom príjme odkázanej osoby, nepokrýva ani polovicu ceny nového motorového vozidla. Predkladateľ takejto právnej úpravy tak zasahuje do práva osoby s ťažkým zdravotným postihnutím hospodárne nakladať so svojim majetkom tým, že ho núti počkať do doby, kedy už nie je rentabilné speňaženie používaného vozidla, ale jeho zlikvidovanie môže dokonca prinášať finančnú záťaž.

Je nesmierne náročné nasporiť si na nové motorové vozidlo, ich ceny stále rastú, popri tom si občan so zdravotným postihnutím musí doplácať na iné pomôcky, iné formy kompenzácie, zdravotnú starostlivosť, lieky, kúpele, platiť poisťné, prevádzku a údržbu auta a iné náklady súvisiace so zdravotným postihnutím. Ide teda jednoznačne o zvýšené životné náklady súvisiace so zdravotným postihnutím. Ak vezmeme do úvahy, že veľká časť aj pracujúcich osôb so zdravotným postihnutím nepoberá lukratívne platy a často pracuje na skrátenej úväzok, potom by pre nich bolo –rovnako ako pre všetkých ostatných majiteľov motorových vozidiel – z ekonomického hľadiska najvhodnejšie odpredať motorové vozidlo maximálne do 4 rokov od jeho kúpy. Každým ďalším rokom výrazne klesá cena tohto vozidla v dôsledku amortizácie, ale aj morálnej straty jeho hodnoty a tým sa stráca aj pomerná časť ceny, ktorá by mohla osobám so zdravotným postihnutím pomôcť získať potrebné finančné prostriedky späť, a sťažuje im

možnosť kúpy nového motorového vozidla.

Faktom je, že zákonom stanovená sedemročná lehota už prináša riziká s možnou poruchovosťou používaného motorového vozidla – napriek ich rastúcej kvalite (taxíky sa môžu používať 4 roky), zákon o kompenzáciách obmedzuje poskytnutie príspevku na 5 ročné vozidlo, podnikatelia vymieňajú motorové vozidlá spravidla po 3 rokoch a každý zodpovedný človek odkázaný na individuálnu dopravu by ho preto mal po uplynutí tejto lehoty predať. Faktom však je aj to, že nie všetci si dokážu za toto obdobie našetriť potrebné finančné prostriedky nielen na nové motorové vozidlo, ale aj na potrebné doplatky na jeho úpravy. Preto pokračujú v používaní motorového vozidla v nádeji, že nebude nevyhnutné čerpať z nasporenej sumy aj na jeho opravy, ktoré nie sú nijako cenovo zanedbateľné, a že im nevzniknú problémy s dochádzkou do zamestnania (často získaného veľmi ťažko a pri neúčelných, neadresných a málo účinných opatreniach na podporu zamestnávania tejto skupiny občanov aj s možnosťou jeho straty). Podpora, ktorá je osobám s ŤZP v podobe peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla poskytovaná pritom nie je taká vysoká, ako sa na prvý pohľad zdá. Zo zákonom stanovenej sumy sa štátu vráti DPH, tú občan s ŤZP zaplatí aj z ceny motorového vozidla a zákon obmedzuje aj cenu motorového vozidla, ktorú zohľadňuje na účely peňažného príspevku. Táto cena už niekoľko rokov nezohľadňuje aktuálne ceny motorových vozidiel a neprihliada ani na skutočnosť, že vozidlá s automatickou prevodovkou mávajú vždy vyššiu vybavenosť a patria k cenovo drahším. Nerešpektuje sa ani fakt, že nie všetci ľudia odkázaní na individuálnu dopravu môžu bývať, a bývajú, v mestách a majú to nevýslovné šťastie, že si našli prácu. Tieto osoby sú však v súčasnosti bez šance na vedenie samostatného a nezávislého života a uspokojovanie svojich životných potrieb, odsúdené na izoláciu vo svojom domácom prostredí.

Je nám nesmierne ľúto, že motorové vozidlá používané osobami so zdravotným postihnutím sú stále predmetom závidy, ale aj to, že zodpovední predstavitelia rezortov a štátu ignorujú potreby ľudí so zdravotným postihnutím v oblasti verejnej hromadnej dopravy osôb a tvorby bezbariérového prostredia. To je dôsledkom vzniku odkázanosti tejto skupiny osôb na individuálnu dopravu, ako aj to, že mestá a obce veľmi laxne naplňajú svoje zákonom stanovené povinnosti v oblasti poskytovania sociálnych služieb – osobitne prepravy uvedených osôb. Nijako nás neteší, že nielen kompetentní politici, ale aj odborná a široká laická verejnosť tento stav bez problémov toleruje, čím umožňuje, aby osoby s ŤZP boli beztretné diskriminované. Do doby, kým nebude verejná hromadná doprava osôb rovnako prístupná a bezpečná pre všetkých občanov bez rozdielu, považujeme preto za samozrejmé, že príspevok na kúpu osobného motorového vozidla by mal byť poskytovaný všetkým fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaným na individuálnu dopravu bez ohľadu na ich príjem, vek a zamestnanie. Len sloboda pohybu môže vytvoriť základ pre vedenie aktívneho a zmysluplného života, z ktorého by potom mala prospieť aj celá spoločnosť.

Považujeme tiež za potrebné pripomenúť, že mnohé fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím odkázané na individuálnu dopravu nemôžu využiť túto formu kompenzácie a to z dôvodu zákonom obmedzenej hranice príjmu, do ktorej sa príspevok poskytuje (997,40€), ako aj vekovej hranice (65 rokov), do ktorej je možné príspevok poskytnúť a tiež preto, že nepracuje. Je preto veľa motorových vozidiel používaných spomínaným okruhom osôb, ktoré si tieto osoby, bez ohľadu na mnohé diskriminačné skutočnosti, výrazne zvýšené životné náklady súvisiace so zdravotným postihnutím, možný nízky príjem a neustálu potrebu individuálnej dopravy, zakúpili len z vlastných finančných prostriedkov. Osobitne pre ľudí v dôchodkovom veku, ktorí sú napr. invalidní od mladosti, celý život napriek tomu pracovali a aj v dôchodkovom veku majú záujem zachovať si maximálnu mieru sebestačnosti, viesť aktívny život, udržiavať kontakty a zotrvať v domácom prostredí, je takáto situácia komplikovaná a často neriešiteľná bez pomoci rodinných príslušníkov. Pre túto skupinu ľudí sa javia vyjadrenia o snahách zodpovedných mobilizovať vlastné sily a zvyšovať vhodnými opatreniami schopnosti osôb v pokročilom veku k čo najdlhšiemu zachovaniu sebestačnosti a zotrvaniu v domácom prostredí, len prázdnymi rečami. Za rovnako formálny, až laxný, vnímame aj prístup k napĺňaniu právnych noriem o zákaze diskriminácie a medzinárodných dohovorov a smerníc v tejto oblasti.

Za bod 46 sa vkladá nový bod 47, ktorý znie:

„§ 38 ods. 17 sa vypúšťa:

Odôvodnenie:

Navrhuje sa, aby sa pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov nebol skúmaný I príjem osoby s ŤZP a príjem spoločne s ňou posudzovaných osôb a príspevky sa poskytovali bez ohľadu na výšku príjmu osoby s ŤZP.

Ako príklad úspory finančných prostriedkov uvádzame peňažný príspevok kompenzujúci zvýšené výdavky súvisiace s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Podľa poskytnutej informácie Ústredia práce, soc. vecí a rodiny SR zo dňa 22. februára 2018 zanikol k 1. júlu 2017 nárok na poskytovanie tohto PP z dôvodu prekročenia zákonom stanovenej hranice príjmu (3-násobok sumy životného minima) 846 osobám s ŤZP, pričom u ďalších 609 osobách s ŤZP nie je v štatistike uvedený dôvod zániku nároku na výplatu tohto PP, spolu 1 455 osobám, čo z celkového počtu poberateľov tohto PP k 1. júlu 2017 85 773 osôb s ŤZP predstavuje 1,70 %. Úspora za obdobie od 1. augusta 2017 do 31. júla 2018 (príspevok sa vypláca mesiac pozadu) predstavuje 323 359,2 eura. S ohľadom na ročné výdavky na PP kompenzujúce zvýšené výdavky je možné odhadnúť úsporu finančných prostriedkov vo výške cca 1 milión eur.

Zastavenie výplaty príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov z dôvodu prekročenia zákonom stanovenej hranice výšky príjmu považujú osoby s ŤZP za nespravodlivé, nakoľko si musia zvýšené výdavky hradiť z vlastného príjmu a sú tak trestané za to, že majú aktívny záujem riešiť napriek svojmu postihnutiu svoju sociálnu situáciu.

V júli 2017 vznikol nárok na výplatu minimálne jedného PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov 155 536 osobám s ŤZP. Ak percento osôb s ŤZP, ktorým bola pozastavená výplata PP kompenzujúce zvýšené výdavky na hygienu a opotrebovanie šatstva (1,7 %) uplatníme na všetky osoby s nárokom na výplatu PP kompenzujúce zvýšené výdavky, pozastavila sa výplata PP kompenzujúceho zvýšené výdavky v júli 2 644 osobám s ŤZP. Preto by bolo vhodné zvážiť, či je únosné každoročne testovať príjem cca 158 000 osôb s ŤZP, aby sa príspevky zastavili 2 650 osobám s ŤZP, keď pri štátnych sociálnych dávkach, napr. v prípade prídavku na dieťa, ich štát vypláca všetkým rodičom bez ohľadu na výšku ich príjmu.

Zastávame názor, že úspory finančných prostriedkov dosahované krátením, resp. zastavením výplaty príspevku na osobnú asistenciu a zastavením výplaty príspevkov kompenzujúcich zvýšené výdavky sú neprimerané k nákladom, ktoré štát prostredníctvom úradov práce, sociálnych vecí a rodiny vynakladá každoročne na preverovanie výšky príjmu minimálne 158 tisíc osôb s ŤZP, čo možno považovať za neefektívny výkon štátnej správy.

K bodu 48, 49 a 50

V § 40 odseky 7, 8 a 9 znejú:

„(7) Peňažný príspevok na opatrovanie je mesačne 95,16% sumy mesačnej minimálnej mzdy pri opatrovaní jednej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a mesačne 142,74 % sumy mesačnej minimálnej mzdy pri opatrovaní dvoch alebo viacerých fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím, ak tento zákon neustanovuje inak. „.

„ (8) Peňažný príspevok na opatrovanie určený podľa ods. 7 sa zníži o 15 %, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na opatrovanie sa poskytuje ambulantná forma sociálnej služby [1a](#)) alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu viac ako 20 hodín týždenne.“.

(9)) Peňažný príspevok na opatrovanie určený podľa ods. 7 sa zníži o 5 %, ak fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na opatrovanie sa poskytuje ambulantná forma sociálnej služby [1a](#)) alebo navštevuje školské zariadenie v rozsahu najviac 20 hodín týždenne.

Odôvodnenie:

Navrhujeme poskytovať peňažný príspevok na opatrovanie vo výške, ktorou štát prispieva poskytovateľom sociálnych služieb v zariadeniach podmienených odkázanosťou podľa § 78a

zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách na pokrytie mzdových nákladov spojených so zabezpečením pomoci pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v stupni VI, t. j. 456,75 € mesačne. Považujeme za spravodlivé, aby štát pristupoval k opatrovateľom/poskytovateľom pomoci fyzickým osobám odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby porovnateľne ako keď sú opatrovaní z pobytových celoročných zariadeniach sociálnych služieb. Preto navrhujeme, aby sa rovnakou sumou prispievalo aj neformálnym opatrovateľom. Na rozdiel od poskytovateľov sociálnych služieb, v domácom prostredí títo neformálni opatrovatelia zabezpečujú opatrovanej osobe nielen pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, ale aj pomoc pri starostlivosti o domácnosť a pomoc pri vykonávaní základných sociálnych aktivít, na úhradu ktorých v zariadeniach sociálnych služieb často, z dôvodu nízkych príjmov klientov, musia prispievať aj obce a vyššie územné celky. Takýto prístup prispeje k čo najdlhšiemu zotrvaníu osoby odkázanej na pomoc v domácom prostredí, čím dôjde k úsporám verejných prostriedkov, naplneniu cieľov deklarovaných štátom v duchu zámerov a programov EÚ, a v neposlednom rade k zmierneniu existenčných problémov a morálnejšiemu oceneniu ľudí, ktorí sa rozhodli obetovať veľkú časť svojho života a energie pomoci blízkej osobe.

S cieľom zjednodušiť znenie uvedených ustanovení a ich aplikácie v praxi navrhujeme nové znenie odsekov 7,8, a 9. Navrhované percentuálne zníženie základnej výšky sumy peňažného príspevku na opatrovanie podľa nášho názoru zohľadňuje zvýšenú mieru starostlivosti pri opatrovaní viacerých osôb a na druhej strane aj zníženú mieru starostlivosti pri súčasnom poskytovaní sociálnej služby alebo navštevovaní školského zariadenia. Osobitný prístup k stanovovaniu sumy peňažného príspevku pri opatrovaní viacerých osôb s ťažkým zdravotným postihnutím odkázaných na opatrovanie vo vzťahu k ich navštevovaniu zariadení sociálnych služieb alebo školského zariadenia nepovažujeme za správny a spravodlivý, nakoľko takýto prístup nie je uplatňovaný ani pri navýšení tohto príspevku (polovica určenej sumy bez ohľadu na ďalšie skutočnosti).

Uvedené návrhy je potrebné premietnuť aj do bodu 78 .

1. „§ 40 odsek 10 sa vypúšťa.“
2. „§ 40 odsek 11 sa vypúšťa.“

Za bod 52 sa vkladá nový bod 53, ktorý znie:

„§ 40 ods. 12 sa vypúšťa“.

Odôvodnenie:

Považujeme za dôležité peňažný príspevok na opatrovanie poskytovať bez ohľadu na to v akom sociálnom postavení sa nachádza fyzická osoba, ktorá zabezpečuje opatrovanie, t. j. bez ohľadu na to, či ide o osobu v produktívnom veku alebo poberateľa dôchodkovej alebo výsluhovej dávky. Vzhľadom na to navrhujeme ustanovenie § 40 odsek 10 a 11 zrušiť/vypustiť. Fyzická osoba v produktívnom veku ako aj poberateľ dôchodkovej alebo výsluhovej dávky poskytujú rovnakú starostlivosť svojim blízkym osobám a z uvedeného dôvodu by k nim mala byť spoločnosť rovnako solidárna a to aj pri výške peňažného príspevku. Zohľadňovanie sociálneho postavenia opatrovateľov pri určovaní výšky peňažného príspevku na opatrovanie je možné považovať za nerovnaký prístup a za diskrimináciu. Ak poberá opatrojúca osoba niektorú z dôchodkových dávok, táto sa mu poskytuje za zásluhovosť - celoživotnú prácu a nie za opatrovanie. Argumentácia, že poberateľ dôchodkovej dávky je už príjmovovo zabezpečený na rozdiel od opatrojúcej osoby v produktívnom veku nie je prijateľná, nakoľko na rozdiel od svojich rovesníkov, títo opatrovatelia-dôchodcovia, sú namiesto odpočinku alebo v pokračovaní v aktívnej pracovnej a spoločenskej činnosti, zapojení do náročného opatrovania prevažne blízkej osoby 24 hodín denne.

Požiadavku na vypustenie sledovania príjmu opatrovanej osoby (§ 40 odsek 12) navrhujeme s cieľom zabrániť znižovaniu základnej navrhovanej výšky peňažného príspevku na opatrovanie. Ochrana príjmu opatrovanej osoby vo výške 1,7 násobok sumy životného minima, nemožno považovať za postačujúcu. Opatrovaná osoba musí uspokojovať zo svojho príjmu (najčastejšie invalidného alebo starobného dôchodku) nielen bežné výdavky spojené s domácnosťou a stravovaním, ale aj zvýšené výdavky súvisiace s jej zdravotným postihnutím (lieky, náklady prepravy, doplatky zdravotnej starostlivosti, pomôcok a pod.). Vzhľadom k výške dôchodkových dávok táto suma často nepostačuje ani na pokrytie uvedených výdavkov a nie ešte na doplatok rodinnému príslušníkovi za poskytovanú starostlivosť. Mnohým opatrovateľom sa pritom neúmerne a opakovane znižuje peňažný príspevok na opatrovanie a to vždy pri zvýšení príjmu opatrovaných, najmä invalidného alebo starobného dôchodku. V dôsledku takéhoto postupu sa opatrovatelia dostávajú aj do situácie, keď ich peňažný príspevok na opatrovanie je vo výške 0 eur alebo sa pohybuje vo veľmi nízkych – symbolických sumách, ktoré nemožno považovať za sumy, ktoré by mali predstavovať pre opatrovateľov náhradu príjmu, z ktorého by si mali zabezpečiť svoju existenciu. Pre mnohých opatrovateľov je peňažný príspevok pritom jediným zdrojom ich príjmu, keďže popri náročnom opatrovaní, a to nielen z hľadiska fyzickej záťaže, ale aj z časového hľadiska, nemajú mnohí opatrovatelia možnosť pracovať.

Predložené návrhy na zmeny týkajúce sa peňažného príspevku na opatrovanie sú reakciou na dlhodobú a opakovanú nespokojnosť rodinných opatrovateľov s výškou peňažného príspevku na opatrovanie a so spôsobom výpočtu peňažného príspevku na opatrovanie, ako aj nespokojnosťou súvisiacou s rozdielnou výškou príspevku na opatrovanie v závislosti od toho, či odkázanú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím opatruje fyzická osoba v produktívnom veku alebo fyzická osoba poberajúca dôchodkovú alebo výsluhovú dávku. Pri návrhu zvýšiť výšky peňažného príspevku na opatrovanie sa vychádzalo aj zo skutočnosti, že tzv. „rodinní opatrovatelia“ šetria výrazným spôsobom verejné zdroje samosprávy tým, že vo svojom rodinnom prostredí opatrujú svojich blízkych, a v dôsledku toho nie je potrebné, aby štát a samospráva na nich vynakladala ďalšie zdroje, ktoré sú nevyhnutné k zabezpečeniu prevádzky pobytových sociálnych služieb. Ako vyplýva zo štatistických údajov, prijímatelia sociálnych služieb, hlavne umiestnení u verejných poskytovateľov sociálnych služieb, neplatia prostredníctvom úhrady všetky ekonomicky oprávnené náklady danej sociálnej služby, ale podieľajú sa na nej v priemere 1/3 nákladov a zvyšok nákladov sa dopláca z verejných zdrojov, t. j. z prostriedkov štátu a samosprávy.

□

Za bod 70 sa vkladá nový bod 71, ktorý znie:

„ V § 49 ods.3 sa za druhú vetu vkladá tretia veta, ktorá znie:

„Peňažný príspevok na osobnú asistenciu sa vyplatí osobnému asistentovi na základe výkazu o počte hodín vykonanej osobnej asistencie aj v prípade, ak nie je výkaz o počte hodín vykonanej osobnej asistencie podpísaný fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím.“

Odôvodnenie:

Navrhujeme upraviť situáciu vyplácania peňažného príspevku po smrti občana s ťažkým zdravotným postihnutím - užívateľa osobnej asistencie a to aj na základe výkazu o počte hodín vykonanej osobnej asistencie, ktorý nie je podpísaný užívateľom osobnej asistencie, nakoľko to nemohol/ nestihol podpísať z dôvodu úmrtia. V praxi vznikajú paradoxné situácie, keď úrady práce, sociálnych vecí a rodiny žiadajú v súlade s prílohou č.16 zákona od osobných asistentov, aby predložili výkaz podpísaný nebohovou osobou. Spôsobuje to značné problémy a v dôsledku toho sa osobný asistent mnohokrát dostane k svojej odmene až za niekoľko mesiacov.

K bodu 76

Bod 76 sa vypúšťa

Odôvodnenie:

Zásadne nesúhlasíme s tým, aby bola fyzická osoba (občan s ŤZP) povinná vrátiť peňažný príspevok odo dňa, od ktorého nepatrí vôbec alebo v poskytovanej výške, ak bol peňažný príspevok na kompenzáciu znížený alebo odňatý a jeho výplata zastavená z dôvodu zmeny rozhodujúcich skutočností. Dochádzalo by tak k retroaktívnemu odnímaniu alebo znižovaniu peňažného príspevku a to pred vydaním právoplatného rozhodnutia. Správny orgán má možnosť odňať alebo znížiť peňažný príspevok po nadobudnutí právoplatnosti predmetného rozhodnutia.

Za bod 80 sa vkladá nový bod 81, ktorý znie:

Príloha č. 4 sa dopĺňa novým bodom 13.9, ktorý znie:

„ 13.9. sprostredkovanie komunikácie formou augmentatívnej a alternatívnej komunikácie“.

Odôvodnenie:

Ide o zosúladenie zákona č. 447/2008 Z.z. s Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím. Podľa čl. 2 Dohovoru komunikácia je jazyk, zobrazenie textu, Braillovo písmo, taktilná komunikácia, zväčšené písmo, prístupné multimédiá, ako aj písané, zvukové, jazykovo jednoduché, predčítavané, augmentatívne a ďalšie alternatívne spôsoby, prostriedky a formáty komunikácie vrátane prístupných informačných a komunikačných technológií. Medzi činnosťami na účely určenia rozsahu potrebnej osobnej asistencie nie je zahrnuté sprostredkovanie augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK). Dochádza tým k diskriminácii osôb s ťažkým zdravotným postihnutím komunikujúcich prostredníctvom AAK, ktorým je tak upieraný prístup k osobnej asistencii.

Za bod 80 sa vkladajú nové body 81,82 a 83

K Prílohe č. 10, Prílohe č. 11 a Prílohe 13:

V Prílohe č. 10 do tabuľkovej časti s percentuálnou výškou príspevku navrhujeme doplniť 5. Stĺpec s hlavičkou „nad 5“ a percentuálnymi výškami príspevku v prvom cenovom pásme „0 %“, v druhom cenovom pásme „0 %“ a v treťom cenovom pásme „60 %“.

V Prílohe č. 11 do tabuľkovej časti s percentuálnou výškou príspevku navrhujeme doplniť 5. Stĺpec s hlavičkou „nad 5“ a percentuálnou výškou príspevku „70 %“.

V Prílohe č. 13 do tabuľkovej časti s percentuálnou výškou príspevku navrhujeme doplniť 5. Stĺpec s hlavičkou „nad 5“ a percentuálnou výškou príspevku „40 %“.

Odôvodnenie:

V prípade cenovo vysoko náročných kompenzačných pomôcok, cenovo náročných úprav, v prípade motorových vozidiel a v prípade psa so špeciálnym výcvikom navrhujeme poskytovať peňažný príspevok vo výške 60 %, resp. 70 % z ceny osobám s ŤZP s príjmom presahujúcim 5-násobok sumy životného minima. Nepovažujeme za sociálne spravodlivé, aby sa osobám s vysokými príjmami neposkytoval žiadny príspevok na kúpu cenovo náročných kompenzačných pomôcok a tieto osoby si museli hradiť cenu pomôcky, motorového vozidla alebo psa so špeciálnym výcvikom v plnej výške.

K bodu 82

Bod 82 sa zrušuje.

Odôvodnenie:

Nesúhlasíme s navrhovanou novou formuláciou a náležitosťami výkazu o počte hodín vykonanej osobnej asistencie prílohy č. 16 a s návrhom nového výkazu, žiadame ponechanie pôvodného výkazu.

Dôrazne odmietame zbytočné zvyšovanie administrácie výkazu a zbytočné denné vykazovanie vykonávania osobnej asistencie od – do. Keďže ide o spätné vykazovanie činností, nie je žiadny dôvod na to, aby sa výkaz menil. Ak má úrad práce, sociálnych vecí a rodiny pochybnosti o správnom využívaní peňažného príspevku na osobnú asistenciu u niektorého užívateľa, má dostatok zákonných možností na to, aby sociálni pracovníci osobne kontaktovali užívateľa a osobného asistenta a riešili s nimi prípadné nezrovnalosti alebo podozrenia.

Užívatelia osobnej asistencie vnímajú postup úradu ako neustálu snahu o preukázanie moci, cítia sa týmto návrhom šikanovaní a ponižovaní, zasahuje do ich súkromia a spochybňuje už to, o čom bolo jednoznačne rozhodnuté v komplexnom posudku, o čom podrobne diskutovali so sociálnymi pracovníkmi úradu, to čo si v konaní obhájili – rozsah potrebnej pomoci na kalendárny rok.

Užívatelia osobnej asistencie odmietajú byť obviňovaní zo zneužívania peňažného príspevku na osobnú asistenciu plošne, bez preukázania tejto skutočnosti. Navrhovaný postup v nás evokuje pocit, že sa štát domnieva, že je potrebná väčšia kontrola nad vykonávaním osobnej asistencie. Zavedením podrobnejšieho výkazu sa nič nezmení, iba pribudne administrácia.

Žiadame, aby pracovníci úradov neboli zbytočne zaťažovaní náročnou administratívou (limity príjmu, ktoré musia ročne kontrolovať) a mali viac času na osobný kontakt s klientmi, z ktorého by lepšie spoznali potreby svojich klientov a ich prípadné ťažkosti a mohli by tak byť skutočne nápomocní pri zmierňovaní sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia.

K bodu 83

Príloha č.18 sa dopĺňa o nasledovné zdravotné postihnutia:

Svalové ochorenia: myopatie, kongenitálne, progresívne svalové dystrofie (Duchennov, Beckerov typ a pod.), spinálne svalové atrofie (SMA), zápalové myozitídy, polyomyzitídy, metabolické a endokrinné, mysténia gravis, myastenický syndróm so stredne ťažkou a ťažkou formou s výrazným obmedzením hýbavosti.

ALS – amyotrofická laterálna skleróza, sklerosis multiplex s obmedzením hýbavosti

Odôvodnenie:

Vymenované zdravotné postihnutia v prílohe absentujú a pritom spôsobujú výrazné obmedzenie mobility s ťažkosťami, ktoré spôsobujú nemožnosť dostať sa napr. na zastávku verejnej hromadnej dopravy osôb, spôsobujú nemožnosť nastúpiť, vystúpiť a zvládnuť situáciu počas jazdy vozidla verejnej hromadnej dopravy.

□

□

K čl. II

K bodu1

§ 15 ods.1 písm. e) znie:

„e) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu [35\)](#) a fyzická osoba, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 120 hodín mesačne podľa osobitného predpisu [35a\)](#), a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu výkonu tejto osobnej asistencie, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až d), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok a nedovršila dôchodkový vek,“.

Odôvodnenie:

Návrhom sa znižuje počet hodín osobnej asistencie zo 140 hodín na 120 hodín, ktoré má osobný asistent podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Cieľom je zabezpečiť, aby mohli byť povinne dôchodkovo poistení aj osobní asistenti, ktorí vykonávajú osobnú asistenciu v rozsahu najmenej 120 hodín mesačne. Predovšetkým ide o osobných asistentov, ktorí sú blízkymi osobami, hlavne rodičia plnoletých detí s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým osobitná právna úprava, ktorou je zákon č.447/2008 Z.z. neumožňuje vykonávať osobnú asistenciu viac ako 4 hodiny denne a tým sa nemôže rodič preukázať zmluvou v rozsahu 140 hodín mesačne. V dôsledku toho sa však dostávajú rodičia do situácie, že nie sú vôbec dôchodkovo poistení a takýto prístup štátu chápu ako veľkú nespravodlivosť a diskrimináciu. Nechápu prečo rodič zabezpečením starostlivosti o svoje ťažko postihnuté dieťa nemá nárok zabezpečiť si dôchodok na svoju starobu. V skutočnosti totiž rodičia nevykonávajú starostlivosť len 4 hodiny, ale mnoho hodín navyše. Hlavne vo večerných hodinách a v noci je nemožné zabezpečiť

Pripomienky SocioFóra k novele 447/2008

Napísal Martina Petijová

Pondelok, 12 Marec 2018 19:19 - Posledná úprava Streda, 09 Máj 2018 11:22

k občanovi s ŤZP osobných asistentov a tak to suplujú rodičia. Rodičia poukazujú aj na to, že opatrovateľom v pobytových zariadeniach sa započítavajú odpracované roky a nechápu prečo aj k nim nie je spoločnosť solidárna. Poukazujú na to, že štát a samospráva prispieva na klientov pobytových zariadení vyššou sumou ako na opatrovateľov a opatrovaných, ktorí sú v domácom prostredí. Navyše príjem z osobnej asistencie si musí každý osobný asistent aj zdaňiť.